Қостанай облысы әкімдігі білім басқармасының
«Қостанай қызмет көрсету саласының колледжі» КМҚК

КЕЛІСІЛДІ
Қостанай облысы әкімдігі
білім басқармасының
«Қостанай қызмет көрсету саласының
колледжі» КМҚК бастауыш кәсіподақ
ұйымының төрағасы
_____ Е.А Бимаганбетов.
2026 ж. «01» 09

БЕКІТЕМІН
Қостанай облысы әкімдігі
білім басқармасының
«Қостанай қызмет көрсету саласының
колледжі» КМҚК
директоры
_____ Д.Б. Жанарстанова
2026 ж. «__» _____

ДИРЕКТОРДЫҢ ШАРУАШЫЛЫҚ ЖҮМЫСЫ ЖӨНІНДЕГІ ОРЫНБАСАРЫНА АРНАЛҒАН ЕҢБЕКТІ ҚОРҒАУ ЖӘНЕ ҚАУІПСІЗДІК ТЕХНИКАСЫ БОЙЫНША НҰСҚАУЛЫҚ

1. Қауіпсіздіктің жалпы талаптары

1.1. Директордың шаруашылық жұмысы жөніндегі орынбасары еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі және электр қауіпсіздігі талаптарын сақтауға міндетті.
1.2. Еңбекті қорғау бойынша кіріспе, бастапқы, қайталама, жоспардан тыс және мақсатты нұсқамаларды қоса алғанда, нұсқамалардан өтуі тиіс.
1.3. Жазатайым оқиғалар кезінде алғашқы көмек көрсету шараларын білуі және қолдана білуі тиіс.
1.4. Алкогольдік, есірткілік немесе токсикоманиялық мас күйінде жұмыс істеуге жол берілмейді.
1.5. Қызмет көрсетуші персоналдың: тазалықшылардың, электриктердің, слесарьлардың, аула сыпырушылардың және т.б. еңбекті қорғауды сақтауын қадағалауы тиіс.

2. Жұмыс басталғанға дейінгі қауіпсіздік талаптары

2.1. Жиһаздың (үстел, орындық), компьютердің, жарықтандыру приборларының ақаусыздығын тексеру.
2.2. Кабинеттегі өту жолдарының постыланбағанына, ал сымдардың сүріну қаупін тудырмайтынына көз жеткізу.
2.3. Қажет болған жағдайда жеке қорғаныс құралдарының (ЖҚҚ) бар-жоғын және ақаусыздығын тексеру.
2.4. Колледж үй-жайларын, дәліздерді, баспалдақтарды зақымданулардың, тайғақ учаскелердің, қоқыстың бар-жоғына қарап шығу.
2.5. Эвакуациялау шығуларының бос екеніне, есіктердің бұғатталмағанына көз жеткізу.
2.6. Инженерлік коммуникациялардың (жылыту, сумен жабдықтау, электрмен жабдықтау, желдету) жай-күйін тексеру.
2.7. Қысқы кезеңде – қарды тазалауды және жолдарды тайғаққа қарсы құралдармен өңдеуді бақылау.
2.8. Өрт дабылы жүйесінің, өрт сөндіргіштердің және өрт крандарының жұмысқа қабілеттілігін тексеру.

2.9. Электр жабдығының мақсаты бойынша пайдаланылатынына, розеткаларға шамадан тыс жүктеме түспейтініне көз жеткізу.
2.10. Техникалық және шаруашылық үй-жайларды ақаулардың бар-жоғына қарап шығу.
2.11. Құрал-саймандардың, электр жабдықтарының және басқа да жұмыс құрылғыларының ақаусыздығын тексеру.
2.12. Тазалау мүкәммалының, жуу құралдары мен химикаттардың арнайы бөлінген орындарда сақталатынына көз жеткізу.
2.13. Қызмет көрсетуші персонал қызметкерлері үшін еңбекті қорғау бойынша нұсқамалар өткізу немесе ұйымдастыру.
2.14. Өз физикалық жағдайын бағалау, денсаулығы нашарлаған кезде жұмысқа кіріспеу.
2.15. Қажет болған жағдайда қорғаныс құралдарын (қолғаптар, арнайы киім) пайдалану. Шамадан тыс жүктемелерден аулақ болу және еңбек пен тынығу режимін сақтау.

3. Жұмыс уақытындағы қауіпсіздік талаптары

3.1. Жұмыс орнында тәртіп пен тазалықты сақтау, өту жолдарында материалдар мен құрал-саймандардың жиналып қалуына жол бермеу, қажетті жабдықтар мен материалдарға қауіпсіз қол жеткізуді қамтамасыз ету.
3.2. Зақымдалған немесе ақауы бар электр приборларын пайдаланбау. Электр жабдығын жөндеу немесе ауыстыру қажет болған жағдайда маманға жүгіну.
3.3. Қызметкерлердің, тазалықшылардың, аула сыпырушылардың, электриктердің, слесарьлардың және т.б. еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауын қадағалау.
3.4. Биіктікте, электр жабдықтарымен, химиялық заттармен орындалатын жұмыстардың орындалуын бақылау.
3.5. Персоналды жеке қорғаныс құралдарымен (ЖҚҚ) қамтамасыз ету және олардың пайдаланылуын қадағалау.
3.6. Колледж ғимаратын, оқу кабинеттерін, дәліздерді, спортзалды, асхананы және басқа да үй-жайларды ақаулардың бар-жоғына үнемі қарап шығу.
3.7. Терезелердің, есіктердің, баспалдақтардың, едендердің, тұтқалардың және басқа да конструкциялардың ақаусыздығын қадағалау.
3.8. Қысқы кезеңде қардың уақтылы тазалануын және жолдардың тайғаққа қарсы құралдармен өңделуін бақылау.
3.9. Үй-жайлар мен аумақтың жарықтандырылуын тексеру, күйіп кеткен шамдарды жою.
3.10. Өрт дабылының, өрт сөндіргіштердің, эвакуациялау шығуларының ақаусыздығын қадағалау. Өту жолдарының, дәліздер мен шығулардың постылануына жол бермеу.
3.11. Электр приборларының қауіпсіз пайдаланылуын бақылау, электр желісіне шамадан тыс жүктеме түсуге жол бермеу.
3.12. Жылыту, желдету, сумен жабдықтау, кәріз жүйелерінің ақаусыздығын қадағалау. Ақаулар анықталған кезде оларды жедел жоюды ұйымдастыру.
3.13. Ғимараттарға, жиһазға, жарықтандыруға уақтылы қызмет көрсетілуін және жөнделуін қамтамасыз ету.
3.14. Жуу құралдарының, бояулардың, еріткіштердің және басқа да химикаттардың дұрыс сақталуын қамтамасыз ету.
3.15. Тазалау мүкәммалының мақсаты бойынша пайдаланылуын бақылау.
3.16. Персонал үшін қорғаныс құралдарының (қолғаптар, маскалар) болуын қамтамасыз ету.
3.17. Ақауы бар электр приборларының пайдаланылуына жол бермеу.

3.18. Электр сымдарының ақаусыз күйде болуын, ал розеткалардың ұшқындамауын қадағалау.
3.19. Электр қалқандарын, тарату құрылғыларын жүйелі түрде тексеруді ұйымдастыру.
3.20. Жөндеу жұмыстарын (терезелерді, есіктерді, сантехниканы ауыстыру, сырлау, жабдықты монтаждау) орындау кезінде барлық қауіпсіздік нормаларының сақталуын қадағалау.
3.21. Тиісті нұсқамасыз және рұқсатсыз жұмыстардың орындалуына тыйым салу.
3.22. Ескерту белгілерінің (мысалы, «Абайлаңыз! Жұмыстар жүргізілуде!») болуын қамтамасыз ету.

4. Апатты жағдайлардағы қауіпсіздік талаптары

4.1. Өрт кезінде өрт ошағының нақты орналасқан жерін көрсете отырып, өрттен қорғау қызметіне өрт туралы дереу хабарлау. Өрт туралы хабарлау жүйесін қосу (егер көзделген болса) және адамдарды эвакуациялауды ұйымдастыру.
4.2. Мүмкіндік болған жағдайда қауіпті аймақтағы электр энергиясын ажырату. Қолда бар бірінші реттік өрт сөндіру құралдарын (өрт сөндіргіштер, өрт крандары) тек шағын өрт ошағы кезінде ғана пайдалану.
4.3. Газ аққан кезде газ беруді ажырату (егер мүмкін болса) және үй-жайларды желдетуді ұйымдастыру. Авариялық газ қызметіне және колледж басшылығына хабарлау.
4.4. Су құбыры немесе кәріз жүйесінде авария болған кезде авариялық аймақта су беруді ажырату. Ағуды жоюды ұйымдастыру және үй-жайларды тазалауды жүргізу. Коммуналдық қызметтерге хабарлау.
4.5. Жылыту жүйесінде авария болған кезде ағулар анықталған жағдайда жылу тасымалдағыш беруді ажырату. Қауіпті аймақтардан эвакуациялауды ұйымдастыру (күйік алу немесе қирау қаупі төнген кезде). Салдарын жою үшін авариялық қызметтерді шақыру.
4.6. Электрмен жабдықтау жүйесінде авария болған кезде зақымдалған учаскедегі электр энергиясын дереу ажырату. Электр желісі ұйымына хабарлау.
4.7. Түтін немесе күйік иісі анықталған кезде түтіндеу көзін анықтау және мүмкіндігінше себебін жою (жабдықты өшіру, үй-жайды желдету).
4.8. Лаңкестік қатер төнгенде немесе күдікті заттар анықталғанда құқық қорғау органдарына және колледж директорына дереу хабарлау. Күдікті заттарға қол тигізбеу және басқаларға тигізуге рұқсат етпеу.
4.9. Табиғи апаттар (дауыл, жер сілкінісі, су тасқыны) кезінде білім алушылар мен персоналдың ғимараттың қауіпсіз жерлерінде (мысалы, жүк көтеретін қабырғалардың астында, төлемасты бөлмелерінде) тасалануын ұйымдастыру. Ресми ақпарат көздерін пайдалана отырып, жағдайды бақылауда ұстау.
4.10. Су басу қатері төнген жағдайда – электрді, газды және сумен жабдықтауды өшіру. Қажет болған жағдайда ТЖ нұсқауларын басшылыққа ала отырып, эвакуациялауды ұйымдастыру.

5. Жұмыс аяқталғаннан кейінгі қауіпсіздік талаптары

5.1. Тәулік бойы жұмыс істеу режиміндегі жабдықты қоспағанда, барлық электр приборларының (компьютерлер, кондиционерлер, жылытқыштар, жарықтандыру) өшірілгенін тексеру.
5.2. Шаруашылық және техникалық үй-жайлардағы пайдаланылмайтын электр жабдықтарын ажырату.

5.3. Колледж үй-жайларында тиісті емес жерде тез тұтанатын материалдардың қалмағанына көз жеткізу. Эвакуациялау шығуларының постыланбағанын тексеру.
5.4. Үй-жайларды қалдырылған от көздерінің (сөндірілмеген шамдар, қосылған электр приборлары) бар-жоғына қарап шығу.
5.5. ТЖ туындаған жағдайда өрттің таралуына ықпал етуі мүмкін сыздарды болдырмау үшін терезелер мен есіктерді жабу.
5.6. Крандардың, құбырлардың және су жылытқыштардың ақаусыздығын тексеру. Су үнемі пайдаланылмайтын үй-жайлардағы су вентильдерін жабу.
5.7. Барлық шаруашылық және қызметтік үй-жайлардың, коймалардың, спорт залдарының құлыпталғанын тексеру. Іргелес аумақты қалдырылған бөтен заттардың немесе зақымданулардың бар-жоғына қарап шығу.
5.8. Тазалау мүкәммалы мен химиялық заттардың арнайы бөлінген орындарға жиналғанына көз жеткізу.
5.9. Шаруашылық бақылау журналына қажетті жазбаларды (жөндеулер, өтінімдер, ақаулар) түсіру.
5.10. Жұмыс күні аяқталғаннан кейін колледж ғимаратында жалғыз бөгелмеу. Түнде көшеге шығу қажет болған жағдайда жарықтандырылған маршруттарды пайдалану.

6. Жауапкершілік

6.1 Директордың шаруашылық жұмысы жөніндегі орынбасары осы нұсқаулық талаптарын бұзғаны үшін ҚР заңнамасына сәйкес жауапкершілік көтереді.
6.2. Еңбекті қорғау жөніндегі міндеттерді орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін шаруашылық жұмыс жөніндегі директордың орынбасары салдарының ауырлығына байланысты тәртіптік, әкімшілік немесе қылмыстық жауапкершілікке тартылуы мүмкін.
6.3. Директордың шаруашылық жұмысы жөніндегі орынбасары жабдықтың жұмысына және колледж қызметіне қатысты ақпараттың құпиялылығын сақтауға және оны үшінші тұлғаларға жария етпеуге міндетті.